

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben: 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 5 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 10 frt, 1/4 évre 7 frt, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következéskor 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyitási díj 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Meghívó.

Az aradvárosi szabadelvű pár vasárnap, folyó hó 11-én délelőtt 11-órakor a Krispin-féle teremben

nagygyűlést tart,

melynek tárgya leendő az aradvárosi szabadelvű párt képviselőjelöltjének kikiáltása és a választással kapcsolatos intézkedések megtétele.

A párt igen tisztelt tagjait felkérjük, hogy a nagygyűlésen minél számszerűsággal megjelenjen szíveskedjenek.

Arad, 1896. október 7-én.

Az aradvárosi szabadelvű párt elnöksége.

Sorakozzunk!

Arad, október 7.

A bizonytalanságot, mely az új választások idejére nézve förtorgott, a mai napról kelt legfelsőbb királyi meghívó eloszlatta. Az október 28-ikától november 6-áig terjedő tiz napi időközben fogja a magyar nép újra választani azt a törvényhozó testületet, melynek az előző országgyűléshez hasonlóan korszakot alkotó intézmények megteremtése lesz a feladata.

Hiába valók az ellenzéknek a választók megtévesztésére számított nagyhangú frázisai és a kormány ellen szórt izetlen és hazug vádaskodásai: a jövő országgyűlés vagy végleg kiépíti a magyar jogállam és alkotmány szabadelvű institu-

cióit, vagy visszafejleszti az eddigi ez irányu vívmányokat is, a szerint, a mint a szabadelvűpárt — a mit bizton hiszünk és remélünk — megtartja kezében a közügyek további vezetését, vagy pedig a pártokra tört parlament háttérében settenkedő reakzionárius hatalmak ragadják a kormányzatot kezükbe. Harmadik eset nincsen, mert a *nemzeti és függetlenségi* czimek alatt bujkáló imposszibilis frakciók titkos és nyíltan bevallott intenczióikhoz és elveikhez képest, ha aktiv szerepkörhöz juthatnának, másként, mint retrograd irányban sem a saját politikájuk természetére sem reakzionárius szövetségeseikre való tekintetből nem intézhetnék a közügyeket.

Ezzel az alternatívával legyen már most minden józan belátásu hazafias értelmű intelligens választópolgár, ki a népmító jelszavak után *nem* indul, tisztában. Mert lépjenek bár föl és választassanak meg az ezernyi közül teles számban a kormánypárti, Apponyista, Kossuth- vagy Ugron-követő függetlenségi, agrarius, szocialista vagy néppárti jelöltek, a megalakulandó országgyűlésen *aktiv politikát* csupán két irányban fog a törvényhozás követhetni: *szabadelvű* vagy reakzionárius irányban.

Azért bár mily kedvezően álljanak is a szabadelvű párt győzelmének esélyei, nem szabad e párt tagjainak magukat elbizniok és ügyüket a jó szerencsére, vagy a pártvezetőség erélyére és akciójára hagyniok. A tömegek küzdelménél a véletlen szerencse vajmi csekély szerepet játszik és a siker mindig arányban áll a munkával, másrészt épen a tömegek har-

czában a győzelem mérlege azon rész felé hajlik, melyben *minden egyes megtette* kötelességét, és saját teljes erőfeszítésével törekszik az *egésznek* elementáris hatását emelni.

Mindössze is nem egész négy hét azon időköz, mely a választóknak pártok szerinti sorakozására és harczielük kifejtésére rendelkezésül áll. Rövidke idő ez ily nagy fontosságú esemény kellő előkészítésére, de tülön-tul elég akkor, ha *mindenki megtesszi kötelességét.*

Vessen számot minden szabadelvű választó polgár magával és a roppant felelősséggel, melyet a legszebb alkotmányos jogának gyakorlása reá ró. E jog amily fenséges, ép oly felelősséggel terhes. Gongolja meg minden szabadelvű választó polgár, hogy ő árulta el hazáját akkor, midőn nem áll helyt minden tőle telhető erővel azok ellen, kik a hazát elárulni és a nemzetnek vérrel és verejtékkel szerzett és védett szabadságát zsákmányul ejteni készülnek.

Mert nem arról van ám szó, hogy a liberális párt, vagy egy más — a maga módja szerint szintén kormányképes és hazafias ellenzéki párt győzzön, hanem igen is arról van szó, hogy a *szabadelvű párt győzzön-e, vagy győzzenek a hazának titkos szövetség- és egyetértésben levő megátalkodott ellenségei.* Ezt a tudatot vesse lelkébe minden igaz magyar ember és ahhoz képest cselekedjék!

Angol lap a trónbeszédéről. „A Morning Post” a magyar országgyűlés bezárása alkalmával mondott trónbeszéddel foglalkozva, megelégedéssel emeli ki, hogy Magyarország

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A gyöngyéletből.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Irta: Mára.

Asért lettem én katona,
Hogy én árva vagyok,
Ninosen nékem édes anyám
Hej, aki sírva borulna rám!”

Bizony, soknak ninosen!

De akinek van is, olyan, mintha nem is volna. Utoljára csökölta meg október ötödikén az Ergänzung iroda ajtójában s asóta nem is látta a jó öreg asszonyt.

Csak ugy beszélgetnek róla ruhavisit után, ha összetalálkozik két-három földi, szivják kegyetlen a kis roppant kurta száru fekete pipát s mikor egyik másik megtörli a tenyerével a két szemét, erővel elakarja hitetni a földivel, hogy a komiss-dohány füstje marja. Pedig dehogy marja!

Na de csak titokban lehet ám az ilyet megtenni, mert különben mindjárt rákiált egy öreg osont, hogy: *Te regruta!*

Hja! az öreg osont elfelejtette már, hogy ő is volt valamikor *özönbeli*, (mert így hívják a beözönlött ujonc hadat) másod évre már *jj bel* lett belőle, amennyiben sírva nézi, hogy hogy veti le az angyalbört az *öreg osont*, a három éves öreg fattyu.

Na de nem sokáig tart ez a nagy buongás és honvágy, mert hát végre is beleszokik a regruta a sárgassinóros kék nadrágba s miután örökösen jó kedvű, vig ficsókkal van körülvéve (persze, akinek már alig van hátra egy-két egész kalendárium), lassanként átragad ő reá is a pajsánság s három-négy hét alatt nem is lehet megösmerni a hajdani pityergő regrutát. Ugy hancuzik az udvaron széles jó kedvében, mintha bizony ott nő volna fel abban a nagy sárgára meszelt eszablakos várban.

Hejh! pedig de nehéz abban a nagy tekervényes labirintbban eleinte eligazodni!

Akármerre néz az ember, egyforma minden ajtó, még a bakák is olyan egyformák, hogy leginkább csak a képükről lehet őket megösmerni.

Persze, hogy legtöbb is aztán a heczos az ilyen eltévedt árva regrutával.

Lemegy az udvarra az istenadta, meghuzsa a kutat, észre se veszi, hogy legalább egyszer már megfordult asóta, mióta a lépcsőről lejött; csak alindul; megy egyenesen a legelső lépcsőnek, benyit egy szobába, természetesen, hogy egymást sem ösméri meg, a szakassparancsnok sem ösméri őket, csak sürög-forog, míg végre a menási elosztásnál észreveszik, hogy három-négygyel is több a baka, mint a hus porció!

No hát, most már melyik az idegen?

Egyik sem vállalja persze, kivált a kinek már kezében a csajra leveles.

— Ide való vagy? ide való vagy? — kérdik mindenkitől; utoljára kistül, hogy mind odaváló.

Végtére is a manipuláns segít a baján, ugy, hogy felolvassa a névsort a-tól s-ig, így aztán csak kitudódik nagy nehezen, hogy ki akarja megenni a másik pecsenyét?

A legelegelő, a mit a regrutának megmutat az öreg osont, a *k a n t i n*.

A kantine, a mely astán ettől a pillanattól kezdve, öröme és bánatainak egyaránt, tanyájává válik a leendő vitéznek.

Másnap már minden bakáról feltételeződik, hogy tudja a járását a kantineba s onnan vissza a zugba.

Ennélfogva már meg is bízzák az ujoncot apróbb bevásárlásokkal, mint pl. hogy hozzon a zugs-fűrés urnak két darab hercegovinai cigarettát, négy vasért snacsot s háromért pedig lágy fehér csipót.

El is megy a jámbor jószág, a világ minden kincseért se merns se jobbra se balra tekinteni, csak egyenesen neki a kantinek.

Be is vásárol; azonban hazafelé arrább megy egy épület résszel, de hát ő ezt észre se veszi, csak előbe áll egy véletlenül ép asztóban ácsorgó fűhrernek, s megállva előtte nagy furosán, jelenti, hogy hozott neki napszot, cigarettát, meg csibil kenyeret.

— Jól van fiam, hoooczi! — mond neki

ügyei nem keltnek aggodalmat. Az Alsó-Dunánál lefolyt legutóbbi események, melyekről a király megemlékezett, biztosítékot képeznek arra nézve, hogy folytatni fogják a nép által óhajtott politikát.

A román határsértések ügye. A krassószörényi és hunyadmegyei román határsértések megállítására kiküldött vegyes határrendező bizottság befejezte működését s az egyesmények hitelesítésére Warkarek román táborokari törzsiszt Lugosra érkezett.

Biharvármegye szabadelvű pártja október 11-én gyűlést tart Szunyogh Péter elnöke alatt, s melyen számos fontos pártügy körül tárgyalás alá.

Választások előtt.

— Saját tudósítinktól. —

Arad, október 7.

Mai lapunk élén közöljük az aradvárosi szabadelvű párt elnökségének meghívóját, melyben tudatja a párt összes tagjaival, hogy vasárnap délután 11-órakor a Krispin-teremben nagygyűlést tart. Ezen a gyűlésen kiáltja ki a párt jelöltjének Hieronymi Károly volt belügyminiszter, valóságos belső titkos tanácsost, a ki minden kétségen felül Aradváros mandátumával fog bevonulni a képviselőházba.

A gyűlésen egyéb fontos elintézni való is lesznek a választással kapcsolatosan. Eppen azért e helyen is felkérjük az aradvárosi szabadelvű párt összes igentisztelt tagjait, hogy ezen az ünnepélyes jelölt-gyűlésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

A király meghívó-levelé.

A hivatalos lap tegnapi száma közli Ő Felsége a király meghívó levelét, melyet a köztörvényhatóságokhoz és a külön képviselő-küldési joggal felruházott városokhoz kibocsátott. A legfelsőbb meghívó-levelé így hangzik:

Mi Első Ferencz József Istenkegyelméből Auszriai Császár, Csehország Királya s. a. t. és Magyarország Apostoli Királya.

Kedvelt hűveink!

Uralkodói kötelmeinkhez tartozván

az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása fölött örködni:

Miután az 1848. évi IV-ik t.-czikk 1-ső §-a az országgyűlést évenként Pestre egybehívni rendeli; s miután számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürgősen követelik;

Ministertanácsunk előterjesztése folytán elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó évi november hava 23-ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapest fő- és székvárosunkba egybehívjuk.

Minekfolytán Nektek ezennel komolyan meghagyjuk: hogy haladéktalanul megtegyétek mindazon intézkedéseket, melyek a törvény értelmében szükségesek arra nézve, hogy az 1874. évi XXXIII. t.-czikk által rendelt módon és a fennálló törvények által meghatározott számban megválasztandó képviselők a fenkitett országgyűlésen megjelenhessenek s a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindíthatassék.

Kikhez egyébiránt császári és királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradván.

Kelt Budapest fő- és székvárosunkban, ezernyolczszáz kilenczvenhatodik évi október hava 7-ik napján.

FERENCZ JOZSEF s. k.

Báró Bánffy s. k.

Mikor lesz az új választás?

Ugyancsak a hivatalos lap tegnapi száma hozza Peroczel Dezső belügyminiszter alábbi körrendeletét, melyet a megyék és városok központi választmányához intéz az új választások határnapjának elrendelése s az ezzel kapcsolatban szükséges tenni valók érdekében:

Ő császári és apostoli királyi Felsége, f. évi október hó 1-én kelt legmagasabb elhatározásával, a jövő 1896—1901-iki országgyűlést f. évi november hó 28-ik napjára egybehívni méltostatván: részemről akként intézkedtem, hogy a kegyelmes királyi meghívó levelé: a törvényhatóságoknak és az önálló képviselő-küldési joggal felruházott városoknak mai napon megküldessenek.

A fennebb említett l. f. elhatározás következtében az 1874. évi XXXIII. t.-czikk 56. §-ában foglalt rendelkezés alapján az általános képviselőválasztásokra a f. évi október hó 28-ikától november hó 6-ikáig bezáró-

lag terjedő 10 napl időközti tűzöm ki határidőül.

Midőn erről a központi választmányt értesitem, egyuttal felhívom, hogy az imént idézett törvényozikk 57. és 58. §-ai értelmében a kegyelmes királyi meghívó levelének a közgyűlésen történt kihirdetése után következő napon összejövén, az általános választások napját ezen tíz napl határidőn belül tűzze ki, ugyanezen alkalommal minden választó kerület részére a választás vezetésére előkötött jegyző és szükséges számu helyetteseket válasszon, s általán az 1874. évi XXXIII. t.-czikk 59., 60. és 61. §-ai szabványainak szem előtt tartása mellett mindazon intézkedéseket tegye meg, melyek a törvény értelmében a választásra szükségesek.

Felhívom különösen a központi választmányt, hogy a többször érintett törvény 62. §-hoz képest a fentebb jelzett intézkedéseiről hirdetményt bocsásson ki, melyben a választás napja és helye, nemkülönb a 69. §. rendelkezéséhez képest a választási eljárás megindításának órája is megjelölve legyen; figyelmét kiterjesztve arra is, hogy valamint ezen eljárásról, egy általán minden működéséről szóló jegyzőkönyvei eredeti másodpéldányban hozzám haladéktalanul felterjesztessenek,

Nem mulaszthatom el ez alkalommal kifejezést adni azon várakozásomnak, hogy miután a törvény a választások vezetését a központi választmány kezeibe teszi le, a központi választmány áthatva ezen megbízás fontosságát és az ezzel járó felelősség érzetétől, hazafias buzgalommal minden igyekezetét oda fogja irányítani, hogy a választások a törvényben megszabott módon és a legazobb polgári jog gyakorlatához méltó rendben folyjanak le.

Budapest, 1896. évi október hó 7-én,

Peroczel s. k.

Választási mozgalmak.

Nagyváradról írja levelezőnk, hogy ott jól mutatnak Barabás Béla, a ki Tisza Kálmánnal szemben függetlenségekedik a szabadelvűek ez erős várában. De még inkább mulattatja a váradiakat az alábbi eset: Tegnap délután Paksy Gusztáv a nagyvárad ésernyolczszáznegyvennyolczos párt elnöke, öblös tájékipáját szorongatva lejtett végig a főúton s mindenkinet azt újságotla, hogy van már ellenfele Tisza Kálmánnak, még pedig gróf. Mindenki megdöbbsent, hogy a demokrata Barabás Béla grófi rangra emelték; de Paksy Gusztáv tájékipáját forgatva azzal fenyegetődzött, hogy nem Barabás Béla lesz a

a fűrer nagy kegyesen, s a mint rágyujt, egyuttal surolni küldi a csugba az ujoncot.

Neki foháskodik az istenadta s ott surol, ott surol, majd le megy a két térdiről a bőr. Mikor aztán felsurolta az idegen csugot:

— Na fiam — mondja neki a fűrer, most már vidd le a szemetet.

Ezalatt az igazi fűrer hiába várja az ujoncot a snapszal.

Eleinte dörmög, aztán káromkodik, aztán megjed, hogy hova is lett már es a fű? két órája, hogy elment.

— Öreg bakák, antrét! — kiáltja torkaszakadtából s leírja az ujoncot úgy hozsávetőleg s aló mars keresni!

Mikorra es megtörténik, az árva gölya éppen leér az udvarra a szemét ládával s egy fráter véletlenül ráömer.

— Téged hívna Infanterist Szereknoznak?

— Igen.

— Az 5-ik századnál vagy?

— Nem, a 38-iknál.

— Hiszen az az ezred, számár, de melyik a századod?

— Ott van kérem a szegletben.

— No akkor te vagy kötni való, gyere csak. Majd ad nek a fűrer ur, hogy hol jár-tál annyi ideig?!

Ez aztán szemetestül, mindenestül vitetik a fűrer ur elébe, ahol kiált, hogy a koma már rég oda adta egy fűrer urnak a csigaret-

tát, meg a snapszot, sőt fel is surolta ráadásul a csugot, de meg is mutatná szivesen, hogy hol otelekedte mindent, azonban nem tud még egyszer oda visszamenni.

Azután meg a markába nyomnak egy lynkas hatost s elküldik a kantineba „in di balanoz”-ért.

Fogalma sincs róla a jámbornak, hogy az az „in di balanoz” egy kemény fegyverfogás, csak elmegy s egyre hajtja, míg oda nem ér hogy:

— Agygyik két vasir indiblanozot.

Mikor aztán elébe áll a kantinos kisasszonynak, éppen csak hogy a kravátlíjánál fogva nem dobja ki a mérges kisasszony, mert hát épen ez a kilenczvenkilenczedik, a ki ma mindenáron a kantineból akarja beszerezni a fegyverfogást.

Mikor aztán már kezdi ismerni a kommentékat s ilyesemivel nem szedhetik rá többet, találnak hát új módját.

Megtanulja ugyanis, hogy arra a kommandóra, hogy „Wakszeit Schrittl” lépést kell cserélni a katonának. (Ezt alkalmazták, ha a katona a szakaszban eltévesztette a lépést, s mikor a többi bal-lábbal lép, ő a jobb lábát teszi előre.)

Alig lép hát ki a csug-szobából, már rá kiált egy öreg baka:

— Mit csinálasz te? Wechselt Schrittl! Ijedten cserélt lépést a tudatlan ujonc, majd

teljes megnyugvással lépegett tovább, mikor rákiált egy másik:

— Nem jól lépsz te! Wechselt Schrittl! Ujra lépést cseréltenek vele, tizszer, huszszor, míg végig megy az udvaron, s a míg végre észre veszi, hogy bolondot jártnak vele.

Nyolcz hét mulva azonban, vége a komédiának.

Ki van képezve az ujonc s nem lehet többet becsapni.

Természetes, hogy aztán ő maga nevet legjobban az egész histórián s alig várja az első esztendő leteltét, hogy a jövő esztendői regrutákkal majd ő járathassa a bolondját.

Egy csomó Erzetz Rezervista is berukkolt nyolcz heti kiképzésre.

Ott járkált az egyik le s fel nagy kétségbeesetten, egy darab vászon a kezében.

Egy fráternek feltűnik a jövő menő ujonc s megszólítja:

— Hát kend mit járkál itt, mint az Orbán lelke a pokolban?

Az istenadta fattya majdnem sirva mutatja a darab vásznat, a melyikből kravátlit kellene fabrikálni, de nem tudja, hogyan? A fráter megszuja s megmutatja neki, s közben megkérdeszi:

— Rezervista kend?

— Nem — felel a jámbor nagyot sóhajtvá — római katolikus!

jelölt, hanem egy nagyobb ütő kártya: Zichy Jenő, az ipargróf. Erre rászavaznak a papok, mert kegyes életű katolikus ember, a timárok, özizmadiák és medveczukorgyártók, mert az ipart támogatja és rászavaznak a függetlenségié is mert ők a Zichyekkel rokonszenveznek. És mit szól majd ehhez az újabb jelöltetéshez Barabás Béla?

Vingáról a következő meghívót vettük: Számos választó felszólítása folytán, nemkülönben azon körülménynél fogva is, hogy a választási mozgalmak országszerte már megindultak, van szerencsénk az orosz falvai kerület s. választóit felkérni, hogy a Vingán, a nagyvendéglő nagytermében 1896. évi október hó 12-én d. e. 10 órakor megtartandó választási értekezletre megjelenni sziveskedjenek. Tártyorozat: 1. Az oroszfalvi választókerületben a szabad elvű párt szervezése. 2. Országgyűlési képviselő kijelölése. Vingán, 1896. évi október hó 6-án. Vadász János róm. kath. plébános. Csimpleriu Péter gör. kei. plébános. Szathmáry Lajos kir. közjegyző. Dr. Darabant János ügyvéd Kiss Lajos ügyvéd. Id. Schaffer Vilmos nyugm. r. kapitány. Klemann Miklós kereskedő. Manyov József ipartestületi elnök. Kalikin János, Duposa János, Bartulov Döme, Mannsov János, Dermencsin György, Stepanov Márk birtokosok. Slamal Antal pékmester.

A császár Párisban.

Arad, október 7.

Nagyszerű látványosság az, a miben most közel négy millió ember gyönyörködik Párisban. A mi rafinált szint és pompát emberi elme kitalálhat, azsal minddel körülveszi a republika a legnagyobb európai birodalom autokratáját. S Páris mámorban uszik. Páris pedig Franciaország. A mennyi gyűlölet a francia szívekben összegyűlt a mióta Straszburg szobrát a gyászfátyol illeti meg, az mind az orosz császár iránt érzett lelkesedés formájában tör ki. Mintha egy elméleti revanche diadalát tüné Páris, olyan a mámore, hogy II. Miklós császár kezét fog Faure köztársasági elnökkel. Pedig éppen e kézfogás bizonyítja, hogy Franciaország csak elméletben, a szívben és elmében foglalkozhatik a revanche-sal az elvesztett tartományokért, a valóságban a támadó politikától most még távolabb van az oroszokkal baráti viszonyban lévő francia, mint II. Miklós mondotta, a kitől különben a szövetségi viszony hangoztatását talán szivesebben is vették volna. Mert Oroszországnak nincs érdekében Németországgal komoly összeköttetésbe jutni, így a hazafias fanatizmusnak Párisban ez az orosz „barátság” vagy „szövetség” csak erős fékezője. A pikaresz la France egyedül elkövethet valami nagy bolondságot, de a komoly muzsika urján fékeznie kell a fantáziáját.

És a politikai jelentősége a császár franciaországi látogatásának, melynek Franciaországra még az a hatása, hogy a köztársaság az európai udvarok előtt — udvarképes let. Még I. Miklós császár vonakodott Napoleonnak fejedelmek közt szokásos „mon cousin” czímet megadni, II. Miklós a Franciaország államtalmának képviselőjévé emelkedett timá, úgy érintkezik, mint a többi birodalmak iverénjeivel.

Legramjaink kiegészítésére a következő részletet közöljük a császár párisi mulatozásairól.

Félt volt a bevonulás. Elöl vágattak az afrikai csapatok gyönyörű fehér paripákon és görbcsabilyáikkal hadonáltak fejük fölött. Utánuk ahik száguldottak ríktó piros öltözetűkből, pajzsuk csillogott a napsugártól. Most követték a császár fogata. Az a la Daumont hű, amely elé két markos ló volt fogoly magas, hogy három lépcsős hágsó vet föl, a kocsi dusan van aranyozva. A nagy ésen a császár és a császné, szemben Faure elnök ül. A lakosság éljenzése tulharsogta a gyök dörgését. A császár, aki tulságosan komoly volt, le sem vette sapkáját mel-

lő a kezét, folyton szalutált az ujjongó népeknek. A császné egyre hajlongott. Miklós császár orosz gyalogezrede egyenruháját viselte, a becületrend szalagjával, a császnén pedig prömmel beszegett fehér öltözék, fején kis fehér szalmakalap volt. A hintó csaknem lépésben haladt, miközben a császár le sem vette szemét a népről, mereven nézte a lelkesülten éljenző embersokadalmat. Lépten nyomon felhangzott a katonazenekarok orosz himnusza, amelyet megszakított az egyes csapatoknál a tisztelgésre való vezényszó, a fegyverek osörgése és a dobpergés. A drago nyosok folyton fanfárokot fújtak.

Amikor a menet a Mnette-kapu felé fordult, a tömeg áttörte a sorfalakat és feltartóztatlanul nyomult a kocsi után. Hiába volt a lovasság erőlködése, már nem lehetett visszatartani a közönséget. A Bois de Boulogneon abban a pillanatban, amint a császár fogata odaért, hirtelen letrák, emelvények kerültek elő, noha a rendőrség a legszigorúbban megtiltotta, a kíváncsiak százával kapaszkodtak a fákra és a szökőkutakra.

Még a csári pár érkezése előtt jött meg a gyermek Olga nagyhercegnő a császné egy udvarhölgyével és a Sarkosilag egy tisztjének a kíséretében. Ugyanazzal a vonattal három jófajta tehenet is hoztak Párisba, mert a nagyhercegnő üvegől kancsuk osdön szopik s mindenüvé elviszik a három tehenet, amelyek születésétől kezdve táplálják a csári pár gyermekét. A gyermeket az orosz nagykövetségi palotába vitték. Ugy ünepezték a párisi nők a csecsemő nagyhercegnőt, mint a hogy a dícsőséges hadjáratból messze földről érkezett hadvezéreket fogadták valamikor. Boldog volt az a francia asszony és leány, a ki a kocsi közelébe férközhettek. A hölgyek kendőket lengettek a csecsemő felé, éljenztek és tapsoltak a gyermeknek. A kis nagyhercegnő kezdetben nyugodtan viselte magát, de később a fülsiketítő tombolástól megijedt és alig tudták a kocsiban tartani, úgy kapálódzott.

Hét órakor hajtatott a csári pár a követési palotából az Elyséebe Faure elnök és a császné. Utközben vértések kísérték a kocsikat. Az utak, amerre a menet elvonult, fényesen ki voltak világítva. A díszes két-aszórtven teretkes volt. A főasztalon, amely rózsákkal volt feldisztve és két oszlop választotta el a többi asztaltól, 18 teretk volt. Az asztalfőn a császár és Faure elnök foglaltak helyet. A császné az elnök mellett, Faure és a császár mellett ült. A császné két ruhát viselt, hajában gyémántok ragyogtak. Faure elnök színtén két ruhában volt. A főasztalnál foglaltak helyet: Loubet, a szenátus elnöke, Brisson kamaraelnök, Brissonné asszony, gróf Voronzov, Loubetné asszony, Meline miniszterelnök, báró Mohrenheim nagykövet. Mélinéné asszony, Richter főhadsegéd, Siskin az orosz külügy-miniszterium ideiglenes vezetője, Mohrenheim báróné, Hanotoux külügyminiszter, Orlov Davidov főlovászmester és Darlan miniszter.

Páris, október 7. (Saj. tud. táv.) Az Elysée palotában tartott ebédnél Faure elnök a következő tosztot mondotta:

„Az a fogadtatás, melyben felséged Párisba való érkezése alkalmával részestült, bebizonyította felségednek az érzelmek őszinteségét, melyeket illetőleg sulyt helyeztem arra, hogy azok abban a pillanatban, midőn felséged a köztársaság területére lépett, kifejezésre jussanak. — Felsőgednek köztünk való jelenléte egy egész nép tetszése közt megpecsételte azokat a köteleket, melyek a két állam sorsát harmonikus működésekben és kölcsönös bizalmukban egyesítik. A hatalmas birodalom és munkaszerető köztársaság szövetsége máris jótékony hatást gyakorolt a világbékére. Ez a szövetség, melyet kipróbált hűség szilárdít meg, továbbra is ki fogja terjeszteni mindenüvé áldásos befolyását. Mint az egész nemzet tolmácsa, megújítom felséged iránti óhajainkat, melyeket uralkodása nagyságáért, a császné ő felsége boldogságáért, a kiter-

jedt birodalom jólétéért táplállok, a mely birodalomnak sorsa császári felséged kezébe van letéve. Legyen szabad hozzá tennem, mennyire meghatotta Franciaországot az a készség, melylyel felséged óhajainknak megfelelni kegyeskedett. — Felsőged kegyes látogatása az egész országban kitörölhetlen emléket fog hátrahagyni. Emelem poharamot második Miklós császár ő felsége és Alexandra Feodorovna császné ő felsége egészségére.”

Miklós császár következőleg válaszolt: „Nagyon meghatott az a fogadtatás, melyben a császnét és engemet Páris nagy városában annyi szellem, izlés és felvilágosodás székhelyén részesítettek. Feledhetlen hagyományokhoz híven jöttem Franciaországba, hogy önben egy oly nemzet elnökét, fejét üdvözöljem, melylyel bennünket becses kötelek egyesítenek. Ez a barátság, mint ön azt éppen mondotta, állandósága által csak áldásos befolyást gyakorolhat. Kérem önt elnök ur, legyen ezen érzelmeknek tolmácsa egész Franciaország előtt. Köszönetet mondva önnek, a császnénak és nekem kifejezett jó kívánságokért, poharamot Franciaország jólétére és a francia köztársaság elnökének egészségére emelem.”

Páris, október 7. (Saját tud. táv.) A csári pár meglátogatta Pasteur és Carnot sirját. A közönség mindenféle állandóan tüntet az oroszok mellett.

Megyei és városi közügyek.

A közigazgatási bizottságból.

— Saját tudósítónktól. —

Arad szab. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap délután 4 órakor tartotta meg rendes havi ülését Fábrián László főispán elnöke alatt.

Az ülésen jelen voltak: Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester, Institoris Kálmán főjegyző. Perger János dr. főügyész, Posgay Lajos dr. főorvos, Federer Ernő pénzügyi titkár, Baczó Frigyes kir. főmérnök, Urbányi Béla árvászeki ülnök, Kádas Kálmán adóügyi tanácsos, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Lehmann Viktor kir. alügyész, Schuster Illés dr. és Schöpkesz Ede dr.

Salacz Gyula polgármester felolvassa szeptember havi jelentését, melyet a bizottság tudomásul vett.

Federer Ernő pénzügyi titkár felolvassa jelentését, mely szerint szeptember hónap befolyt: egyenes adóban 17,168 frt 96 kr, hadmentességi díjban 880 frt 88 kr, vagyis a múlt évi szeptemberrel szemben egyenes adóban 15,727 frt 85 kr keveslet, a hadmentességi díjban 117 frt 61 kr többlet mutatkozott. A közvetett adók, díjak és jövedékekben befolyt 421,544 frt 39 kr, a múlt év szeptemberével 97,021 frt 12 krral több. Előfordult továbbá a város területén 8 szeszjövédéki, 17 italmérési, 1 dohány jövédéki kihágás és 1 szabályellenesség. A jelentés tudomásul szolgált.

Baczó Frigyes kir. főmérnök jelentése szerint a közlekedési állapotok nevezetesen a törvényhatósági és állami utak, a nagy eszcsés dacára, jó karban vannak. A kiszombori ut hengerelése befejeztetett s a közforgalomnak átadatott. Tudomásul vétetett.

Posgay Lajos dr. főorvos havi jelentése szerint a közegészségi állapotok a múlt hóval szemben hanyatlást mutatnak. A betegülések közt nagyobb számmal fordult elő a vöheny, a heveny bélhurut s főleg csecsemőknél a hasi hagymáz. Elhalt a múlt hónapban Aradon összesen 111 egyén és pedig 52 férfi és 59 nő; arány 27.7 pro mille.

Varjassy Árpád tanfelügyelő jelenti, hogy Warta Biri okleveles ovodásnő, a város által segélyezett magánovodáját végleg beszüntette. Tudomásul vétetett.

Lehrmann Viktor kir. alügyész jelentése szerint, a kir. törvényszék fogházában letartóztatva volt 101 fi és 9 nő, összesen 110 egyén. Jogérvényesen alíteltetett 55, febbezés alatt áll 10, vizsgálati fogzában van 45. A foglyok közül egészséges 101, beteg 7. Tudomásul vétetett.

A jelentések átvétele után Salacz Gyula polgármester bejelentette az 1897/98. évre terjedő uti költség előirányzatot. Bejelenti, hogy a munkálatok a libás dűllő folytatására terjednek ki az 1898-ik évben, de a sofronyai ut 500 méternyi hosszúságban valamint a libás dűllő 500 méternyre kőalappal leendő ellátása valamint a vizezi, bodroghi és libásdűllői utak nemkülönbön a másodrendű törvényhatósági utak már a jelen évben javíttatnak. E munkálatokat alapul véve bejelenti, hogy ezekre 1898-évben 23,241 frt 68 kr. szükséges, 1897/98-ban pedig 23,188 frt 50 kr.

Az utadóalap tehát 5 százalékosan volna megállapítandó, mert az idei adókievetési munkálatok elkészése folytán a kivetések nagy része felebbezés alatt áll, sok tétel utólag vettett ki, továbbá az angol csatornavállalat eddig fizetett 8000 frtnyi adója is 1898-ban eszik, tehát nem terheli túl a közönséget, leszállítása ellenben bajos és főleg veszélyes. Javasolja, hogy az 5 százalék elfogadtassék.

A bizottság a javaslatot magáévátette és a polgármestert utasította a további eljárásra.

Egyes kisebb ügyek elintézése után elnök az ülést bezárta.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 767.1 milliméter, délután 2 órakor 766.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 12.2, délután 2 órakor C° + 20.3. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 1. délután 2 órakor N. 3. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután felderült. Csapadék az előbbi 24 órában: 3 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült. — Száraz. — Enyhe.

HIREK.

Arad, október 8.

Vonatok indulása		Vonatok érkezése	
ARADRÓL:		ARADRA:	
Budapestre gyv. reg.	8.18	Budapestről svv. reg.	6.05
" svv. de.	11.20	" svv. du.	8.55
" tv. du.	8.56	" gyv. este	6.58
" svv. este	9.35	Csabáról (péntek) reg.	7.—
Csabára (péntek) de.	12.—	Szolnokról tv. reg.	9.10
Szolnokra vv. reg.	5.10	" svv. este	8.47
Tóváros svv. reg.	6.30	Tóvárosról vv. reg.	6.54
" svv. du.	4.30	" gyv. reg.	8.08
" svv. este	7.02	" tv. de.	10.50
Seborsinra vv. du.	2.30	" svv. este	8.55
Temesvárra svv. reg.	6.20	Radnáról tv. du.	3.12
" svv. de.	11.35	Temesvárról vv. de.	10.43
" vv. du.	5.—	" svv. du.	8.44
Szegedre svv. reg.	4.45	Szegedről svv. de.	10.55
" svv. de.	3.48	" svv. este	6.42
" vv. du.	4.10	" svv. éjtel	10.25
N.-Halmágyra svv. reg.	6.35	N.-Halmágyról svv. de.	8.08
" vv. de.	11.55	" vv. de.	11.05
" svv. du.	4.50	" svv. este	6.34
M.-Hegyesre vv. du.	2.30	M.-Hegyesről vv. du.	12.50

Október 8. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Brigitta. — Protestán naptár: Brigitta. — Izraelita naptár: Mar-chesván, Roschodes. — Görög-keleti naptár (szeptember 26.): Jáni. hit. — A nap két 6 óra 11 perceskor, nyugszik 5 óra 23 perceskor. — A hold két 8 óra 43 perceskor, nyugszik 6 óra 3 perceskor.

Október 9. Közigazgatási bizottsági ülések délelőtt 9 órakor a megyénél, délután 4 órakor a városnál. — Arad megye mezőgazdasági bizottságának ülése délelőtt 11 órakor. — A megye állandó választmányának ülése délután 8 órakor.

Október 10. Arad megye számonkérő székének ülése délelőtt 9 órakor. — A megye állandó választmány ülése.

Október 11. Az aradi hírlapírók és írók körének rendkívüli közgyűlése délután 2 órakor (Iparosvárosi tanács-terem). — Az aradvárosi szabadelvű párt képviselő-jelölő nagygyűlése délelőtt 11 órakor (Krispin-terem).

Október 12. Arad megye őszi közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Október 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Október 17. Az aradvidéki tanítóegyesület évi közgyűlése Borosjenőn. — Az első aradi gyártelep részvény-társaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Szabadegyházi emléktárgyak országos mezemza (színházpülete II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Képes-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Királyi kihallgatás. Ő Felsege f. évi okt. hó 12-én hétfőn, a következő minden hétfőn és csütörtökön Budapesten legfelsőbb kihallgatást fog adni. Előjegyzések a cabinet-i irodában (budai kir. váriak) eszközöltnék.

— A királyné Aradhoz, Aradváros utozái és külrészei neveinek megváltoztatása iránt a közgyűlés meghatalmasításánál fogva a tanács már régebben munkálkodik s jelenleg is több utozának elnevezése áll a kivitel stádiumában. Mivel a Pernyáva külvárost a tanács „Erzsébet külváros“-nak kívánta nevezni, alázatos kérvényt intézett a királyné Ő Felsegehez, kérve ehhez legfelsőbb beleegyezését. A belügyminiszter helyet Latkóczy Imre államtitkár névalíráásával tegnap érkezett Arad szab. kir. város közönségéhez a leirat, mely arról értesít, hogy a mi jó királyasszonyunk ezt nekünk megengedni kegyeskedett. A leirat így hangzik:

„A császárné és királyné Ő Felsege főudvarmesterének mult hó 24-én 769 sz. a. kelte átirata szerint legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy Arad sz. kir. városnak eddig Pernyávanak nevezett külvárosa legfelsőbb nevével ezentul „Erzsébet“ külvárosnak neveztesse.”

— Rendjelviselés engedély. A király megengedte, hogy Pottyondy Gusztáv volt aradi magyar kir. államvasuti üzemvezető a Románia-oszillogrend tisztii keresetjét elfogadhassa és viselhesse.

— Erzsébet hercegnő a magyarokról. Rudolf trónörökös kis árvája, Erzsébet hercegnő sok kedves vonást örökölt apjától s ezek között első helyen a magyarok iránt való meleg érdeklődést, szeretetet is. Magyar társalgónőjével, Tomor Ersei kisasszonnyal alig beszél oly szívesen valamiről, mint a mi dolgainkról. A napokban a kispesti Rudolf-fogadalmi templom javára kiadandó emlékalbum ügyében jártak nála, tőle is valami kéziratot kérve. A deputátus kamarás ur bizonyos kétkedéssel várta a beocsátatást. Vajjon mit mond majd a hercegnő kisasszony? A magyar társalgónő leolvasta a deputátus arczáról, min töri a fejét. Erzsike Ő Felsege nagyon szeret bennünket, magyarokat, biztatta a társalgónő. A napokban kíváncsi voltam, mit felel; azt kérdeztem, miért szereti a magyart úgy, a miat mondja. „Mert nagyon becsületes, szolid, bátor nép, akár csak a tiroliak“ — volt a felelet. Több biztatásra nem is volt szükség. A kamarás ur a fogadtatás után örömmel konstatalta, hogy az aggodalmi teljesen fölöslegessé voltak.

— Aradi tanár a hadi iskolában. A király elrendelte, hogy Strobl Adolf vezérkari alezredes, csapatfőnökre az aradi oszár. és kir. 88-ik gyalogezredhez való beosztása mellett, a vezérkari testületben való meghagyással, mint a hadi iskola tanára, jelenlegi alkalmaztatásától az idei tanfolyam befejezéséig felmentessék.

— A levélkihordók új beosztása. Széll Ernő, az aradi kir. posta- és táviróhivatal főnöke a levélkihordóknak új beosztási tervet dolgozott ki, melyet a nagyváradi igazgatóság jóvá hagyott, mely már a mai napon életbe lép. Az új terv óriási előnyére lesz különösen a belvárosi kereskedőknek és üzlettulajdonosoknak, akik mátol fogva körülbelül félórával előbb kapják leveleiket, mint eddig s még az nap továbbíthatják is rája a válaszókat. A főnök úgy osztotta be a város területét, hogy a levélkihordók a postapületekből sugárvonalakban indulnak ki a nekik megszabott parcellára s már mindjárt az első háznál kezdik a kézbesítést. E szerint a posta környékén, illetve az An-

drassy-uton, Szabadság-téren, Acsél Péter-utczán stb. lakó kereskedők, kiknek különben is legnagyobb s legstürgösebb a levelezésük, mindjárt a levélhordók kiindulása után megkapják leveleiket, a távolabb lakók pedig, kiknek ugysem oly sietős a szállítás, kicsivel később. Eddig úgy volt, hogy a levélhordó kiment a neki megszabott területre s ott kézbesített. A hosszú ut, amit a területig megtett, kárba vett, mert azon csak végig ment a nélkül, hogy az utat kézbesítésre használhatta volna, miután ez a rayon nem az övé volt. De most a sugárvonalak közé szabott területek a postától kiindulva egész a város széléig mennek s így azok sokkal előnyösebben használhatók ki, mint a régi beosztás szerint. — Hisztük, hogy különösen a kereskedővilág nagy örömmel fogadja az ügybuzgó s a közönség érdekeit mindenben szem előtt tartó postafőnök ezen újítását. Lehet, hogy itt-ott néhány napig lesz egy kis baj, míg a levélhordók az új rayon házeit és lakóit kitanulják, de semmi újítás sem mehet végbe apróbb kalamitások nélkül, amiket bizonyára szívesen el fog nézni a közönség a későbbi előnyökért. E hírünk-re vonatkozólag az alábbi hivatalos értesítést vettük:

„A levélhordói kézbesítő kerületek eddigi beosztása észszerűnek nem bizonyulván, azok folyó hó 8-ától újból akként osztattak be, hogy a levélhordók a központból kiindulva a kézbesítést a központban kezdve sugárvonalon eszközlik a kézbesítést a város területén, mi által a kézbesítés körüli késedelmeselemek észleltetnek, úgy kérem a közönség elnézését s azt a kezdet nehézségének betudni, mi pár nap alatt megszűnik. Arad 1896. október 7-én. Széll Ernő posta és táv. főnök.

— Járásbírói kinevezés. Az igazságügyi miniszter Mállyus György lipót-szentmihályi járásbírói albirót a makói kir. járásbíróihoz járásbíróvá nevezte ki.

— Nyugalomba helyezett őrnagy. Jahn Jaromir volt aradi oszár. és kir. őrnagyot Ő felsege nyugalomba helyeste.

— Törzene a Baross-parkban. A oszár. és kir. 88-ik gyalogezred zenekara, míg az idő kedvezni fog, minden csütörtökön délután 4 órától 5-ig törzenét ad a Baross-parkban. Az első őszi törzene ma lesz s mivel az idő a lehető legkellemebb, valószínűleg nagy közönség fogja hallgatni.

— A gör. kath. templom ügye. Említettük azt a konfliktust, mely a gör. katolikus hitközség által Aradon építendő templom paplak telkére vonatkozólag a város és szent szék közt felmerült. A miniszter az ügy tárgya ozéljából illetve a helyszini szemle megtartása érdekében Lukács-Fábray Ernő műszaki tanácsost küldte le, ki tegnap érkezett Aradra. A délelött folyamán aztán vizsgálta a telket, informáltatta magát a érdést illetőleg s még a déli vonattal visszatért a fővárosba.

— Merénylet az ablakon át. Petrik Antal, szintyei uradalmi főerdésellen, ismeretlen egyén merényletet követett: tegnapelőtt az esteli órákban, mely a erdész nejeinek majdnem halálát okozta, a erdész nejeivel éppen estebédnél ült s a leglámbabb hangulatban társalognak, mikor egyszerre puskapogás, ablakosörrenés s egy el sikoly remegett a légen át. A főerdész felrott székéről s nejehez futott, ki vérző nyakal, ájultan rogyott le a földre. — A oszár. ablakon keresztül, eddig ismeretlen egyén, főerdészt akarta agyonlöni, de osélt téveszt s a serót nejét sértette meg. A rögtön elivott orvos bekötötte a sebet s minden kiolyabb veszélyt kizár. Hogy ki lehetett a erénylő, eddig kiderítve nincsen. Az aradi sendőrséget tegnap reggel táviratilag értesítették az esetről; de már előzőleg is megírta a nyomó-

zás a legszélesebb körben, de mindaddig eredménytelenül. A gyanu egy elbocsátott uradalmi alkalmazottra irányul, ki ily módon akarta bosszuját kitölteni. A tegnapi nap folyamán különben V á m o s y Mihály kijelenti kir. aljárásbíró kiutasított a községbe — mint nekünk Kisjeudról telefonon jelentik — három gyanus egyént már le is tartóztatott. Ugyane forrásból nyert értesülésünk szerint, a főerdész és felesége nem ültek még vacsoránál, mikor a merénylet történt, hanem a főerdészné éppen az asztal rendezgetésével volt elfoglalva, férje pedig az udvaron sétált. A r d e l e á n János színtyei jegyzővel. Az esetet különben tegnap már S s a t h m á r y Gyula alispánnak is bejelentették hivatalosan, ki nyomban ártirt az aradi csendőrszárnyparancsnoksághoz, hogy a színtyei csendőrszárnyot erősítse meg és — míg a tettes kére nem kerül — állandó járőrt csirkeltessen a faluban. A hír maga a megyeházán is nagy megdöbbenést keltett, mert a csaknem szerencsétlenül járt uraszonny Szathmáry Gyula alispánnak közeli rokona.

— A szökevények. Halász Erssébet nagykendoresi menyecske a F á b r i János felesége volt az oltárról, de azért szerette a Kós Vilmost. Kós Vilmos csak segéd volt Fábriánál, az is pár évvel előbb, de azért megszöktette a gazdája feleségét. A viszony közöttük még akkor kezdődött, mikor nála segédeskedett; mikor pedig elkerült tőle, tükös légyottnak alkalmával szökött tovább a regényt. Folyó hó 26-án aztán bekövetkezett a peripetia. Fábri nem találta otthon a feleségét, de még rokonainál, sőt a községben sem. Mikor pedig utána kérdezősködött, azt felelték neki az emberek, hogy látták őt sírbogni a községből azzal a Kóssal. A megosztott férj azonban jelentést tett a csendőrszárny, mely hozzá fogott a kereséshez. Nem is sokára, nem is messze elfogta a gerlepárt Szarvason. Ott turbékolták el utójára a szerelmi kettőst, mert most ugyancsak elválasztották őket egymástól.

— Ki a legény a csárdában. Ócsád nemes községe csak nem áll utolsó helyen a vitez harcok dolgaiban, megmutatta azt a Murányi Bálint esete. Mult hó 22-én délután P e t i Bálint társaságában több legény mulatott V i g h Sándor korosmájában. Borozgattak, dalolgattak a kedvük szerint, mikor egyszerre belép az ajtón M u r á n y i Bálint derekasan beragott állapotban s odatelepszik a szomszéd asztalra. A mulatozók rá sem hederitettek. De Murányi csak beleszólt a beszédjükkbe, a nótájukba, mikor pedig azok kikeltek ellene, felgyúrt az ingujját s nagy-hetykén odaszól neki „Nahát lássuk ki a legény a csárdában, gyűjjenek ki kendtek velem birkokra.” Csak felsemelkedett erre P e t i Bálint természet alakja s felkapta a sarokból jó kora fűtykőjét, asszal úgy helyben hagyta az atyafit, hogy nyolcos napig kenette a hátát. Most törvény előtt áll mindakettő.

— Az elgázolt borjú. A csanádi vasutak 112. számú vonata Benő közelében (Borosjenő mellett) elgázolt egy borjút. A szerencsétlenül járt állat O s n i Gábor borosjenői lakos tulajdonosa volt, kit az igazgatóság feljelentett, mert bebizonyult, hogy nem gyakorolta felette a kellő gondosságot és vigyázatot.

— Viharok az Egyesült-Államokban. Mint New-Yorkból tudatják, tegnap nagy vihar dühöngött az Atlanti-Oceán partjain. Különösen sokat szenvedett S a v a n n a h városa, amelyben tíz ember vesztette életét. A kár egymillió dollárra rug. Brunswickban is négy ember meghalt. Az ottani kárt félmillió dollárra becsülik. A Susquehannán átvezető vasuti hid teljesen tönkre ment. Nagy kárt okozott a vihar Washingtonban és egyéb városokban is. Délfelé több helyütt megszakadt a távírószálak vezetése. Egy Seattlebe érkezett hajó kapitánya azt beszéli, hogy szeptember negyediken a roppant vihar idején, Dutchmarbour közelében a Satellit nevű angol hadihajó valamelyik tisztje és nyolcos legénye naszádon segítségére mentek egy másik csónaknak, amelyben két tengerész volt. A naszád felfordult s a nyolcos legény a vízbe fullt. Virginia államban a felhőszakadások következtében a Staunton melletti tó kiáradt. A szomszédos városrészek víz alatt vannak, több ház összedült és több ember életét veszítette. Jacksonvilleben, Florida államban a nagy vihar kö-

vetkezésben legalább 50 ember elpusztult. Mintegy húsz város és falu elpusztult. Hírlik, hogy Oedarkays várost a vihar szintén elpusztította.

— A párisi világkiállítás. A század utolsó esztendeje még jó távol van, de azért a francziák máris közrebocsátották az 1900-iki világkiállításnak, a század legnagyobb kiállításának programját. A kiállítás 1900. április 15-én fog megnyitni és ugyanazon év november 5-én fogják berekeszteni. Páris városának belterületén, ugyanazon a helyen, ahol az 1889-iki világkiállítás volt, de míg az akkori terület csak 96 hektár volt, most a Quai de la Conference, a Cours la Rajne és az iparpalota hozzávételével 12 hektárral nagyobb lesz. A terület tehát a Place de la Concorde-ig fog elnyulni, melynek közvetlen közelében lesz a főbejárás is. A 18 csoportba, 120 osztályba sorozott kiállítási tárgyak elhelyezésére 36 hektárra terjedő épületek felállítása van tervezve. A kiállítók helyi bérdíjat nem fognak fizetni. Érdekes, hogy a nagy világkiállítással kapcsolatban évszázados kiállítást is terveznek amely ugyanolyan alapelvvel terveződik, mint a mi millenniumi kiállításunk.

— Részeg hercegnő. Madagaszkáron van egy hercegnő, a királynéknak nővére, aki rendkívül kedveli az italt és hajócskán beszédet belőle, akkor ugyancsak furcsa dolgot művel. Így legutóbb verekedést rögtönzött. L a r o c h e, a franczia rezidens már régebben észrevette, hogy a hercegnőnek a kedvtelése nem vezetett jóra és azért az udvartól való eltávolítását követelte. R a n a v a l ó királynő nővére ezért boszút esküdött. A napokban a rezidens nejével együtt a királyi palotában volt. A hercegnő ekkor megtámadta a rezidens nejét és véresre verte, a férjét pedig, aki nejeinek segítségére sietett, összekarmolta. Ez volt a részeg hercegnő bosszúja.

— Árverés lesz ma Weiss Dávid zálogintézetében, melyre az érdeklődők figyelmét e helyen is felhívja.

GYÁSZROVAT.

† Habereger Emike elhunytáról öszi te részvétel vettük az alábbi gyászjelentést: Habereger György és neje szül. Verboos Emilia a maguk és rokonaik nevében is mélyen megtört szívvel tudatják felejtethetetlen egyetlen kedves gyermeküknek E m i k é n e k, f. évi október hó 7-én, reggeli 6 órakor, életének 15-ik havában, a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyász elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. évi október hó 8-án délután 1/4 órakor fognak Batthyány-utca 15. számú nagyszülői hából a helybeli temetőben levő családi sírkertbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő gyászmissza áldozat pedig 9-én, délelőtt 9 órakor fog a helybeli t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Nyugodjék csendesen! Arad, 1896. október 7.

TANÜGY.

A tanítók millenniumi ünnepe.

Arad, október 7.

Az aradvidéki tanítóegyesület szerényen utolsónak állott be az eszedéves hazai ünnepelőinek sorába, de a mód, ahogy érzelmeinek kifejezést ad, méltó az alkalomhoz. A gyűlés teljével igen jó tapintattal a történelmi emlékezésére alkalmas Borosjenőt jelölte ki, hol a megye tanitósága a társadalom javával fog kezelt fogni a nemzeti hálaadásnál.

A fehér lapon vörös és zöld betűkkel nyomtatott meghívókat most küldötték szét. Ez a meghívó, mely minden tudni valót magukban foglal, így szól:

Az aradvidéki tanítóegyesület is letesszi a maga szerény virágait Magyarország eszedéves fennállása emlékére emelt ünnepségek oltárára.

A rendes közgyűlést megelőzőleg millennárius ünnepségeket rendezünk, hogy ez alkalommal is kifejezzük édes hazánk iránt érzett szeretetünket, nemzetünk jövőjébe vetett erős hitünket.

A hazafias ünnepségek és a XXVII-ik rendes beszámoló közgyűlés folyó évi október hó 17., 18. és 19-én Borosjenőben fognak lefolyni.

A megnevezett millennárius ünnepségekre

és XXVII. beszámoló közgyűlésre van szerencsénk az egyesület tagjait, valamint a tanügy barátait tisztelettel meghívni.

Magyarország eszedéves fennállásának idejében, 1896 október 4-én. M á d a i Mátyás, e. elnök. O s i r á k y Márton e. titkár.

A közgyűlés sorrendje. Előértekezlet október 17-ikén szombaton (d. u. fél 6 órakor a községi iskolában.) Tárgyai: 1. A rendes (XXVII.) közgyűlés sorrendjének megállapítása. 2. A közgyűlés elnökének jelölése. 3. Pénztárvizsgáló bizottság kiküldése. 4. Indítványok. (Írásban terjesztendők be az elnökséghez.)

Disztrikció és eszedévi ünnep, október 18-án, vasárnap a „Zöldkert”-ben, rossz időben a kaszinó helyiségében. (d. e. 11 órakor.) Tárgyai: 1. Bevezetés. 2. Disztrikció választása. 3. Disztrikció megnyitása. 4. Üdvözlések. 5. Alkalmi óda. Irta: G y ö r g y ö s s y Rudolf ur; szavalja D á n i e l Miklós ur. 6. Ünnepi beszéd. A borosjenői helybizottság megbízásából írta és elmondja: S o m o g y i Gyula ker. akad. tanár ur. 7. „A társadalom és a tanító”, tanulmány; előadja: O s i r á k y Márton ur. 8. Kardal. Előadja az egyesület énekkara. 9. Berekesztés.

Az egyesület XXVII. közgyűlése október 19-én hétfőn. (Reggel 8 órakor a kaszinó termében.) 1. Megnyitó. 2. Az elnökség évi jelentése. 3. Pénztárnok jelentése. 4. A kiküldött bizottságok jelentése. a) A rendes számvizsgáló b) Az előértekezletből kiküldött számvizsgáló, c) A könyvtárvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az 1896-97. évi költségvetés. 6. Kitérteltt egyetemesi tagok üdvözlése és méltatása. 7. Tiszteletbeli tagok választása. 8. Tanulmányutak. M á d a i Mátyás egyesületi elnök ur indítványa. 9. Tisztújítás. 10. Indítványok. 11. Berekesztés.

T á j é k o z t a t ó. Október hó 17-én. 1. Indulás Aradról d. e. 11 óra 55. perczkor a körösvölgyi vasutal. Megérkezés d. u. fél 4 órakor. 2. Fogadtatás az állomásnál a borosjenői előjáróság által. Felvonulás az iskolához. Innen történik az elszállásolás. 3. Esti fél 6 órakor előértekezlet a községi iskolában. 4. Ismerkedési estély esti 8 órakor a kaszinóban. Okt. hó 18-án. 1. Hajnali zene (Szt. annai zenekar.) 2. Fél 9 órakor gyülekezés a közs. iskolában. 3. 9 órakor templomba vonulás. Hálaadó istentisztelet. A mise alatt S t r a s s e r Péterné urnő éneklő a szólokat. 4. Mise után L e i n i n g e n Károly gróf, aradi vértanú sírjának megkoszorúzása. A tanító-egyesület nevében K o v á c s Vincoze polg. isk. tanár ur mond emlékbeszédet. 5. D. e. 11 órakor disztrikció. 6. Disztrikció után az „Emléktábla” felavatása s annak az egyesület részéről való átadása. Térzene a kaszinó előtt. 7. D. u. 1 órakor közös disztrikció. (A kaszinóban.) 8. Este lampionos körmenet zenével s a borosjenői önkéntes tüstöltéstestület szives közreműködésével. 9. Esti fél 8 órakor hangverseny és táncmulatság. Október hó 19-én. 1. Reggel 8 órakor az egyesület XXVII. rendes közgyűlésének megtartása a kaszinóban. 2. Ülés után közös ebéd a la chate. (A kaszinóban.) 3. Borosjenő nevezettségének megtekintése (a gyár, vár, stb.) 4. D. u. 4 órakor hazaindulás.

T u d n i v a l ó k 1. Ugy az egyesületi tagok mint a bejelentett vendégek, ha a bejelentés legkésőbb f. évi október hó 12-éig történik, az „Aradi és Csanádi egyesült vasutak” vonalain menet-díj mérséklésben és szabad lakásban részesülnek. 2. Az egyesületi tagok 1 (egy) frtyi részvételdíjat tartoznak a bejelentéskor beküldeni ennek fejében a hangverseny és táncvizsgalatra szabad bemenetük van. Azon egyesületi tag, ki e részvételi díjat be nem küldi, az 1-ső pont alatti kedvezményekben nem részesülhet. 3. A megyében bármely iskolánál alkalmazott tanítók; óvók, nevelők a részvételi díj beküldése után ugyanazon kedvezményben részesülnek, mint az egyli tagok. 4. Az egyesületi elnökség megkereste Arad megye kir. tanfelügyelőjét, hogy okt. 17., 18. és 19-én szünidőt elrendelni és a megye alispánját, hogy az iskolafenntartókat a fuvar és napidíjak kiutalványozására felszólítani méltóztatásuk. 5. A disztrikció után tartandó közsebed (4 fogás, bor és kávé) ára 1 frt 50 kr. 6. Minden pénztárvizsgáló és a közös ebédre való előjegyzés W l a o s i l Károly urhoz (Arad, Illés-utca 52.), a rendes bizottság pénztárnokához csimeszendő. 7. Előadások a rendes biz. elnökénél (Schrodt György ur templom-utca 11.) jelentendők be, ki minden érdeklődőnek a közgyűlést illetőleg szivesen ad felvilágosítást. 8. Az egyesületi tagok, kik igazolat-

lanul elmaradnak, a törvéyszabta pénzbírsággal fognak sújtatni.

Az egyesület összes, tiszteletbeli alapító, pártoló- és rendes tagjait tisztelettel kérjük, hogy ezen ezredéves ünnepségeinken minél tömegesebben sziveskedjenek megjelenni, mert az alkalommal megörökítésül fénykép-csoport felvételek történnek. Az elnökség.

(—) Az Aradvidéki tanítóegyesület f. hó 10-én, szombaton d. u. 4 és egy negyed órákor az egyesületi évben utolsó igazgató választmányi ülését tartja rendes helyiségében, melyre a tagokat ez uton is tisztelettel meghívja B r u s c h Alajos egyesületi L. alelnök.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Alfons ur, szimf. —
Péntek: A csapodár, vígjáték.
Szombat: Údvöske, operette.
Vasárnap: A két taoskó, szimf. (először.)

Czigánybáró.

— Okt. 7. —

(Sz. I.) Az első telt ház, az első teljes siker. Az operettársulat bemutatkozása szerencsés volt, a közönség tüntető elismeréssel adózott a színpadnak. Ugy látszik az előleges rokonszenvedés, melylyel a közönség az operett-személyzet felléptét várta, jogosult volt. Ha a színház vezetői az ambíciót, a komoly munkaszeretettel fenn fogják tudni tartani az énekesek és ezek a közönség jóakarátát is beleszámítják sikereik értékesítésénél, remélhetjük, hogy az operettek állandóan fogják a közönséget vonzani.

Az este az érdeklődés első sorban Saffi felé fordult. Csik Irén lépett fel a rokonszenves, zenei és színészi szempontból egyaránt szép szerepben. Igen szép sikert aratott. Az érdeklődők nagyszámú színeléptekor előlegezte neki az elismerést, melyet szívesen megérdemelné. Természetes, hogy kissé elfogódottan énekelt kezdetben, de a tapsok zenéjére mind tisztábban csongott a hangja, bátrabban mozgott a deszkákon, melyeken először járt hivatásból. Különösen a felső regiszterben volt igen kellemes hangzásu az éneke, valószínű, hogy következő fellépteinél a közséps hangokat is teltebben, több erővel fogja érvényesíteni. A második felvonásbeli kettősben különösen finoman, sok érzéssel énekelt partnerével. Meg is kellett ismételnök a gyönyörű dalt. Csik Irén játékának kezdőnél feltűnő biztonságja is sokat ígér. Ha a kifejezés eszközein sokszor meg is látszott még a külsőség, a mesterség, volt nem egy mozdulata és taglejtése, mely a saját énjének a megnyilatkozásaként hatott. Az első szerep sikere komoly tanulmánnyal sok nagy sikert rejt magában az ifjú énekes számára, ezt jelentette a közönség lelkes elismerése melynek kifejezőjeként a zenekarból virágbokréttát is nyújtottak fel.

Dialált aratott az első bemutatóra a tenorista, D é r i Jenő. A mint belépő dalát előadta, viharos erővel tört ki a taps a színház minden részében. Magas, érzős tenorja, tisztán kifejezéssel csendült. Végig erővel és biztosan énekelt és anynyira elragadta a közönséget, hogy ez nem is ügyelt beszédje fogyatékosságára és mozdulatai bizonytalanságára. Azt hisszük Dérit a ritka szép hangjáért — szintén a felső hangokban van az ereje — érdemes lesz megtanítani járni és beszélni és a közönségnek érdemes lesz a tenorista ez igyekezetét türelmes jóakarattal támogatni.

A harmadik erős pályázó a sikerért Ny á r a i Antal volt, a Zsupán szerepét játszotta. Tetszett. Komikumánus arzenáljából sok mulatós roppentyűt eregetett ki és a közönség nem volt hálátlan: nevetett, kupléit pedig

elfogadta, sőt megkivánta. A Vaskapu megnyitására szólót a király nevének említésénél tüntető melegséggel tapsolta. E siker mámorának a rovására írjuk fel azt a fölösleges vaskosságot, melylyel a külső sikerért az izlést többször feláldozta. Játékban és hangban — igen szép hangja van — sokkal több diszkrézióval kell a mi színpadunkon a komikus hatást elérni. Inkább valamioskét a külsőségekhez a belső jókedv savából.

L á n g Etel Ciprja igen derék alakítás, szép alt hangját izléssel érvényesítette. Kellemes alak volt nem nagy terjedelmű és erejtű hangjával F e l e d i Boriska is, mint Arzena, öregbítette maga iránt a drámában kellett rokonszenvedés. I v á n y i mint Ottokár. B ó n a s s é k i Carnerója és H u n y a d y Gábor diákja a közönség által sokszor elismert és ma is értéke szerint méltatott derék alakítások.

Teljes elismeréssel kell megemlékeznünk B a l o g h Gusztáv karmesterről is, ki nyugodt biztonsággal vezette az ének- és zenekart, melyek jó összehangban működtek. Az énekarban ügyeltek a férfiak az értékesebb zenei szempontból.

A mai operettdarab után érdeklődéssel várjuk a többi énekesnőnek, I n k e i Gizellának, B o n t a i Boriskának és Balázs Ilonának a felléptét. Ha az ő sikerük nem lesz kisebb a mainál, Leszkay megerősödött bizalommal csinálhatja az operettműsort.

* Színházi hírek. Ma csütörtökön színpadra került P a u l a y n é felléptével, A l f o n s u r vígjáték D u n a z Sándortól. E darabban lép fel először egy aradi leány B i r ó Irén kinek ez lesz első színpadra lépése. A többi szerepeket P a u l a y n é, B ó n a s s é k i n é T o m p a és B a l l a játsszák. Holnap pénteken S a r d o u hírneves vígjátéka A C s a p o d á r kerül színpadra.

* „Magyarország a millenium idejében.“ Ezen címet viseli a L a u r e n c i o Gyula igazgató kiadásában megjelenő és az Ezredéves Magyarország és a milleniumi kiállítás című díszmű II. kötetét képező illusztrált mű, melynek 8-ik füzetét most hagyta el a sajtót. E füzetben találjuk a június 8-iki díszmenet banderistáinak utolsó képsorozátát a puustaszeri emlékké letételének ünnepségét, valamint a Budapesten megtartott ifjusági tornaverseny feltűnő kiválóan sikerült képeket, amely ünnepségeken tudvalevőleg Ő Felsőge a király is résztvett. A hazai fürdők közül a remek fekvésű Trancsén-Toplitz és Borsók fürdők találak felvételre. E páratlan kiállítású és négy nyelven megjelenő díszműnek legjobb ajánló levele az az óriási érdeklődés, amelyben a nagy közönség a mű első kötetét részesítette, s a mely siker indította a mű igazgatóságát ezen II. kötet kiadására. A II. kötet 6 füzetből fog állani. Minden egyes füzet ára 40 kr. Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben; megrendelhető a kiadóhivatalban Budapesten, Teréz-körút 38., félelelet (Kunoss Vilmos és Fia műintézetében).

TÁVIRATOK.

Az udvar Budapesten.

Budapest, okt. 7. (Saját tud. táv.)
O Felsőge ma délelőtt fél 11-kor Gödöllőről Budapestre érkezett. Gróf P a a r főhadsegéd és a rendes szolga személyzet kísérték. A megérkezés után azonnal nyitott kocsiba ült s a budai várba hajtattott. Délután 2 órákor meglátogatta az ezredévi kiállítást. A királyné tegnap délután két óra hosszát töltött a kiállítás területén. Több pavilont meglátogatott. Látogatása nem volt előre jelezve s teljes inkognitóban történt.

Budapest, október 7. (Saját tud. táv.)
A király a kiállításon megnézte a gyümölcskiállítást, a hol jókaival vidáman, jóízűen elbeszélgetett. Azután végigjárta a tejjgazdasági pavilont, a kertészeti kiállítást, a szőlő- és borgazdasági pavilont,

a Telefon Hirmondó csarnokát, a hol a beszélgetést és éneket hallgatta. Megismert a telefonban egy honvéd trombitást.

Azután az ásványolaj gyárak kiállítását. Mindenütt szép elismeréssel adózott a kiállítóknak, kik közül sokakat mutatnak be neki.

A királyné ismét megjelent a kiállításon. Kellemetlen volt a körülete tolongó közönség alkalmatlankodása.

A lapok felszólítják a közönséget, hogy máskor jobban tisztelje a felséges asszony inkognitóját.

A közigazgatási bíróság.

Budapest, október 7. (Saj. tud. táv.)
W e k e r l e Sándor elvállalta a közigazgatási bíróság elnökségét. M á s o d e l n ö k lesz L u d v i g h Sándor pénzügyi bírósági elnök. T a n á c s e l n ö k ö k n e k emlegetik S z é l l Ignácot, négy főispánt, négy osztálytanácsost a belügyminiszteriumból, több osztálytanácsost a pénzügyminiszteriumból és a miniszterelnökségből. Az osztálytanácsosokból bírák, a bel- és pénzügyminiszteri titkárokból tanácsjegyzők lesznek.

A királyi vár horvát zászlója.

Budapest, október 7. (Saját tud. táv.)
Egy könyvomatú lap nyomán néhány újság azt a feltűnő hírt közölte, hogy az országgyűlés berekesztése alkalmával a királyi vár ormán a társországok zászlója helyett illir lobogó lengett. A mint illetékes helyen értesülők, a hír nem felel meg a valóságnak s nagy mértékben tendenciózus. Az ünnepély alkalmával a szóban forgó helyen a társországoknak az a törvényesen előírt zászlója volt felhuzva a melyet 1867 óta minden ilyen ünnepélyes eseteknél a királyi várban használnak. Az egész tévedésnek az lehetett az alapja, hogy a zászló szín több helyen megfakult s az időviszontagságai közben a zászló czimere is elfoltosodott.

Elismerés Herman Ottónak.

Budapest, október 7. (Saját tud. táv.)
Herman Ottóhoz a műtörténelmi csoport külföldi tagjai rendkívül meleg levelet intéztek szép kiállításáért.

Szeles Etelka pöre.

Budapest, október 7. (Saj. tud. táv.)
S z e l e s Etelkának ügyében, kit azzal vádolnak, hogy Jenő kir. herczeg nevére váltót hamisított, ma volt a végtárgyalás. A vádlott nő azt mondja, nem ő hamisította a váltót, hanem D u n i n - B o r k o v s z k y József gróf. Részletesen elmondja a bűntény fázisait, mint járt a miniszteriumokban, grófoknál, királyi herczegeknél és váltóügynököknél Bécsben, Olmützben és Budapesten, hogy segítséget keressen az örültnek nyilvánított gróf számára. E közben szerepelt mint S i m o n s i c h n é, B o r k o v s z k y grófné, de fáradozásai meddők maradtak. Váltót azonban nem hamisított.
A tárgyalás este fél tizkor ért véget. Az ítéletet holnap hirdeti ki a törvényszék.

A sakverseny.

Budapest, október 7. (Saját tud. táv.)
A sakversenyben C h a r u s e k megverte Popielt, P i l l s b u r y Maróczyt, S c h l e c h t e r Winavert, M a r c o Csigront és W a l b r o d t Noot.

Szocialista képviselő jelöltek.

Budapest, október 7. (Saját tud. távirata.)
 A magyarországi demokrata párt kongresszusa tudvalevőleg megbizta a pártvezetőséget, hogy az új képviselő választásokon önálló jelölteket állítson föl. A szocialdemokrata párti vezetőségétől kapott értesítés szerint a vezetőség eddig a következő jelöltekben állapodott meg: **Oroszás: Bokányi Dezso, Ozepléd: Rády Sándor, Zenta, Pfeiffer Sándor, Török Kanissa; Schreier Béla, Ó-Becse: Bokányi Dezso, Szabadka: Ováry József, Dunapataj: Czinder Károly, Hódmezővásárhely: Rády Sándor, Bestercebánya: Vankó Károly, Monor: dr. Goldner Adolf, Makó: Kiss Károly, Sentes: Pfeiffer Sándor, Szeged: Schwaros József, Halas: Schreier Béla, Nagykálló: Rády Sándor, Karosag: Bokányi Dezso, Békés-Gyula: Schwaros József, Szent-Endre: Osebrényák József, Gödöllő: dr. Goldner Adolf és Tata: Kiss Károly.** Ezekon kívül jelölteket állítanak még a szocialisták Temes-Pozsony- és Sopronmegyében, amiről azonban az ottani pártszervezetek fognak gondoskodni.

Öngyilkos ügynök.

Budapest, október 7. (Saját tud. távirata.)
 Ma reggel a budai „Corso” szállodában **Auerstein Lipót** 32 éves ügynök föbe lőtte magát. Haldokolva, eszméletlen állapotban vitték a Szent-János kórházba. Hogy miért lőtte meg magát, nem tudják, semmiféle magyarázó írás nem volt nála. Legutóbb **Gonda R. S. István** tér 9 sz. a. kárpitos oszgnél volt alkalmazva s öngyilkosságának legvalószínűbb okául azt tartják, hogy nagy anyagi gondokkal küzdött.

Az idegenforgalom.

Budapest, október 7. (Saj. tud. távirata.)
 A fővárosba tegnap összesen 17233 idegen érkezett a vonatokon. — Es pedig a keleti pályaudvaron jött 9556, a nyugati 6949, a délin 728. Elutazott összesen a fővárosból 15709. Es pedig a keleti pályaudvaron 8130, a nyugatin 6677, a délin 689.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes Lajos özég jelentése. —

Budapest, október 7.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv szintén mérsékelte volt, s az irányzat változatlan maradt. Elkelt ca 25,000 métermázsé buza változatlan áron.

Határidőüzlet: Amerikából ma igen szilárd árfolyamokat jelentettek, dacára ennek nálunk változatlanul indult az üzlet s közepes forgalom mellett úgy zárult.

Zárul 12 órakor:

Ossi buza	7.35—7.36
Tavaszi buza	7.54—7.55
Buza május—júniusra	—
Tavaszi tengeri	4.04—4.05
Ossi tengeri	—
Tavaszi zab	5.94—5.95
Ossi zab	5.72—5.74
Tavaszi rozs	6.51—6.52
Ossi rozs	6.24—6.35
Tavaszi repce	10.85—10.90

Értéktőzsde: Csekély forgalom mellett teljesen üzletelen.

Zárul 12 órakor:

Oszták hitelrészvény	388.40
Magyar hitelrészvény	402.50
Oszták államvasút	364.—
Lombard	—
Jelzálog hitelbank	—
Rima-Murányi	—
Villamosvasút	—

— Szüret a Hegyalján. **Pankota** község területén az idei szüret október 12-én

kezdődik, a mely, tekintettel a szép termésre előreláthatólag vigan fog lefolyni. A szüretet megelőző napon délután 2 órakor ősi szokás szerint a hegytetőn hegyszéki ülést tartanak, melynek tárgyai: a múlt évi számadások megvizsgálása és a jövő évi költségvetési előirányzat.

— **Erdősítések előmozdítása.** A földművelésügyi miniszter a közgazdasági érdekből beérősítendő kopár területeknek a birtokosok részéről önként teljesítendő erdősítését előmozdítandó, intézkedett az iránt, hogy szegényebb sorsa 414 község, volt urbéres közbirtokosság stb. a kopár területeknek ez év őszén teljesítendő erdősítéséhez szükséges csemetékét teljesen ingyen kapja az állami csemetekertekből; sőt kilátásba helyezte azt is, hogy az erdősítések kifogástalan teljesítése esetében a birtokosok az erdősítési költségek nagyságához képest állami pénzsegélyben fognak részesíttetni.

— **Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása.** Szállított 1896. szeptember 16-tól 80-ig 21,468 személy, bevétel 2182 frt 75 kr. Szállított 1895. szeptember hó 16-tól 80-ig 20986 személy, bevétel 2201 frt 60 kr. 1896. január 1-től szállított szeptember hó 80-ig 850706 személy, bevétel 88995 frt 70 kr. Szállított 1895. január 1-től szeptember 30-ig 388452 személy bevétel 88498 frt 55 kr. Szállított 1896. szept. 16-tól 80-ig 2786800 kilogramm teher, bevétel 1267 frt 58 kr. Szállított 1895. szept. 16-tól szept. 80-ig 2762880 kilogramm teher, bevétel 1870 frt 88 kr. Szállított 1896. jan. 1-től szept. 80-ig 62286220 kilogramm teher, bevétel 26288 frt 77 kr. Szállított 1895. jan. 1-től szept. 80-ig 44681010 kilogramm teher, bevétel 21675 frt 41 kr.

Budapest-kőbányai sertéskezeskedelmi oszrnok.

— Október 6. —

Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (súlyban) — krig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 52—53 krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) — krig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) — krig. (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. Közép (páronként 220—250 kilogramm súlyban) — krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) — krig. Sertés-létszám: 1896. évi október hó 4-én volt készlet 4951 darab, 1896. évi október hó 5-én felhajtott — darab, 1896. évi október hó 5-én elszállított 388 darab. 1896. évi október hó 6-án maradék készletben 4568 darab. — A hízott sertés üzletirányzata: Változatlan.

S z e z s z e z e t.

— Október 7. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban ayers szesz 50 forint 50 krajczár, kocsinyber 51 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter 7/8 beleérve 25 frt fogyasztási adót. Szárított moslék 5 frt 20 kr. métermázsánként.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, október 7. d. u. 5 óra.

Buza bászági új	7.05—7.45
Buza tiszavidéki	7.20—7.55
Buza pestvidéki	7.15—7.50
Buza fejérmegyei	7.13—7.50
Buza bácskai	7.20—7.60
Rozs új, elsőrendű	6.25—6.80
Rozs új, másodrendű	6.15—6.30
Arpa takarmány	4.10—4.40
Arpa égetni való	5.20—5.—
Arpa sörfőzdei	6.50—8.—
Zab	5.45—6.—
Tengeri bászági	8.80—8.90
Tengeri másnemű	8.70—8.75
Káposzta-repce bászági	10.80—11.—
Köles	—
Buza márczius—április	7.38—7.84
Buza szeptember—október	7.58—7.54
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	6.50—6.52
Tengeri május—június	4.—4.10
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	—
Zab márczius—április	5.88—5.90
Zab szeptember—október	5.88—5.88
Káposzta-repce augusztus—szeptember	—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Lapunk vidéki levelezőit, úgy szintén olvasóinkat tisztelettel kérjük, hogy a választási mozgalmakról az Aradi Közlönyt minden alkalommal sürgősen és kimerítően értesíteni sziveskedjenek.

M. G. (Arad) Most már nincs semmi akadály, hogy a nők egyetemi tanulmányokat ne végezhesenek. A leánygimnázium a múlt héten nyílt meg Budapesten, ott a szükséges előismereteket megszeresheti. A fővárosi orvosi egyetemnek es idő szerint három nő hallgatója van: **Schorr Matild, Szendef Ida és Königsberger Lea** kisasszonyok. Mind a három magyar leány, a kiknek elhatározott: szándékol, hogy a szenvedő emberiség javára orvostudori oklevelet szerezenek. **R. T. (Pécska)** A választások október 28 és november 6-ika között lesznek. Kísérje figyelemmel lapunkat, legközelebb minden kérdésére ki-előgitő választattalál.

Aradvárosi színház.

Bérlét 6. szám. Bérlét 6. szám.

Csütörtökön, 1896. évi október 8-án

Alfons ur.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Dumas Sándor. Fordította: Paulay Ede.

S Z E M É L Y E K:

Montaigne	Tompa K.	Rajmonde	Paulayné.
Octave	Balla K.	Guiohariné	Rónassékiné.
Dieudonné	Korniss.	Adrienne	Biró Irén.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

NYILTTÉR.*

Kelengye!

Üzletünkben
 szép uri kelengye
 megtekinthető.
Probst Károly és Társai.

Szálló megnyitás ARADON.

A „Központi-Szálló”
 az **Andrássy-uton**
 szombaton, október hó 3-án délben
 megnyílt.

Elsőrendű szálloda. Villanyvilágítás. Fürdő. Étterem. Kávéház.
„Központi-Szálló” szövetkezet:
 1470 *Zemplényi, igazgató.*

Egy pár 4 éves betanított arab félvér
kancza csikó
 és négy darab német alföldi nemes
 tehén és üsző eladó.
 Megtekinthető: Aradon Kiss Ernő-
 utca 3-ik szám alatt. 1410

Hires legkedveltebb hazai pezsgő.

1418

Francia mód szerint készítve

PRÉDA.

Dr. Ludwig Willibald Nagy-Maros.

Kapható Aradon: **Éles Ármin, Dürr Testvérek, Fehér**

Gyula uraknál s minden előkelő vendéglőben.

Saját pavillon a millenniumi kiállításon.

Jegyzői irnok.

Egy a jegyzői teendők

minden ágazatában kifogástalan jártassággal bíró.

jegyzői irnok

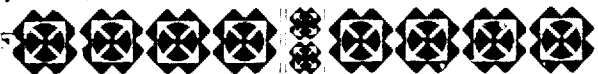
alólírottánál azonnal alkalmazást nyerhet havil 25 frt fizetés, ágynemű és mosáson kívül teljes ellátás mellett.

Jegyzői vizsgát letett egyén előnyben részesül.

Kovaszinczon, 1896. évi október hó 6-ikán.

Buftea Miklós,
jegyző.

1424

1213/896 áll. szám. 1416

Hirdetmény.

A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium az 1896. évi augusztus hó 31-én kelt 16983. számú rendeletével a Jaucz községben létesített állami népiskola felépítését 6305 frt 10 kr. erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1896. évi október hó 20-ik napjának d. e. 10 órájára az aradmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1896. szept. 29.

Aradmegyei m. kir. építészeti hivatal.

Gyakorlott

VARRÓNŐK

rögtön 1419

alkalmazást találnak

Lengyel Lőrincz
butorgyárában

391/1896. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az uj-aradi kir. járás-bíróság 3345/896. sz. végzése által Orth A. J. utóda Theisz és Treitler uj-aradi bej. czég végrehajtató javára Tauchert József uj-aradi lakos ellen 278 frt 72 kr. tőke s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt es 412 frtra becsült bolti berendezés, szoba butorok, ágyneműek és egyéb ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Uj-Aradon, alperes lakásán leendő eszközlésére 1896. évi október 9-ikén délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Uj-Aradon, 1896. évi szeptember hó 28-ik napján.

Stankovits Miklós,
kir. bir. végrehajtó.

1420

Ujonnán berendezett áruház!

Van szerencsém a nagyérdemű vevőim szives tudomására adni, hogy **Aradon, Andrassy-tér 15. sz.** alatt, a Nádor szállodával szemben a

„JOKEY“-hoz czimzett

férfi-divat, norinbergi, diszmű- és gyermekjáték áruházat

ugy mint minden idényre, ugy most is az őszi idényre a legjobb s a legújabb áruval felszereltem, bátor vagyok még említeni, hogy a legelső bel és külföldi gyároisaival való összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetbe jutattom, hogy a legjobb és a legújabb minőségű cikkekben **dusan felszerelt raktárt tarthatok, u. m.**

Férfi kalap,
Czillinderek,
Klakkok,
Czipők,
Ingek,
Gallérok,

Nyakkendők,
Setabotok,
Esőernyők,
Zsebkendők,
Kesztyűk,
Lábtűk,

Szivartárczák,
Pénztárczák,
Szivarkatárczák,
Óldal pénztárczák,
Utazó bőrdöngők,
Utazó pléshtakarók,

Gummi esőköpenyek,
A legjobb és legfinomabb angol és francia illatszerek,
Szappanok,
Fésűk és fogkefék.

Nagy választékban mindenféle vívó eszközök és gyermekocsik

Becses pártfogásáért esdve vagyok kiváló tisztelettel

KOCIZKY M.

1266

a Jokeyhoz Aradon, Andrassy-tér 15. sz. a Nádor-szállodával szemben.